

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Teologická fakulta

Katedra etiky, psychologie a charitativní práce

Bakalářská práce

SITUACE KLIENTEK AZYLOVÉHO DOMU PRO
MATKY S DĚTMI - DŮVODY PRO POBYT V ZAŘÍZENÍ

Vedoucí práce: doc. PhDr. David Urban, Ph.D.

Autor práce: Michaela Vaculíková

Studijní obor: Sociální a charitativní práce

Ročník: čtvrtý

2018

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně, pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury. Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě (v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Teologickou fakultou) elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu své kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

Michaela Vaculíková

Poděkování:

Děkuji vedoucímu práce doc. PhDr. Davidovi Urbanovi, Ph.D. za odborné vedení mé práce. Dále bych chtěla poděkovat respondentkám a zaměstnankyním azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně.

Obsah

ÚVOD.....	6
TEORETICKÁ ČÁST.....	8
1 RODINA	8
1.1 Definice pojmu.....	8
1.2 Dělení rodiny.....	9
1.3 Funkce rodiny	9
1.4 Patologie rodiny	10
1.4.1 Rozpad rodiny	11
1.4.2 Domácí násilí.....	12
2 SOCIÁLNÍ SITUACE OSAMOCENÉHO RODIČE	14
2.1 Osamocený rodič.....	14
2.2 Sociální vyloučení.....	15
2.3 Nezaměstnanost	15
2.4 Bytová problematika	16
2.5 Finanční problematika.....	17
3 AZYLOVÉ DOMY	19
3.1 Definice pojmu.....	19
3.2 Azylové domy pro matky s dětmi	19
3.3 Azylový domov pro matky s dětmi Hodonín.....	20
3.3.1 Poslání azylového domu.....	21
3.3.2 Cíle azylového domu.....	21
3.3.3 Zásady poskytování služby	22
3.3.4 Klientky azylového domu	22
3.3.5 Poskytované služby	22
PRAKTICKÁ ČÁST	24

4 METODOLOGICKÁ ČÁST	24
4.1 Cíl práce	24
4.2 Metoda výzkumu.....	25
4.3 Charakteristika zkoumaného souboru	25
4.3.1 Výběr zařízení	26
4.3.2 Časový harmonogram a postup práce	26
5 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ	28
5.1 Představení respondentek.....	28
5.2 Odpovědi na dílčí otázky	29
5.2 Celkové shrnutí	35
ZÁVĚR	37
SEZNAM POŽITÉ LITERATURY	39
ABSTRAKT	41
ABSTRACT.....	42

ÚVOD

V životě každého člověka může nastat situace, kdy neví „kudy kam“. Důvodu je mnoho a v některých případech hned několik najednou. Můžeme ztratit práci, ocitnout se bez finanční prostředků, stát se obětí domácího násilí, přijít o milovaného partnera nebo se ocitnou bez střechy nad hlavou. Mnohem složitější se tato situace stává, pokud se týká ženy, která se navíc stará o své neplnoleté děti. Ne vždy je matka schopna sama řešit tíživou životní situaci a přitom se plnohodnotně starat o své děti. V těchto případech je pak jediným možným řešením azylový dům pro matky s dětmi, kde najde nejen vhodné ubytování pro sebe i své děti, ale také přístup k odborné pomoci a podpoře ze strany sociálních pracovníků.

K výběru tématu jsem se rozhodla po absolvování své školní praxe v azylovém domě pro matky s dětmi v Břeclavi. Setkala jsem se s hned několika klientkami, které byly v azylovém domě již po několikáté. Postupně procházely azylovými domy v Jihomoravském kraji popřípadě okolí. Klientky jsou rok v jednom zařízení a poté si podají žádost do jiného zařízení. Sociální pracovnice potvrdily, že se tak neděje výjimečně, a že jsou i situace, kdy se klientky například po třech letech vracejí zpět do stejného zařízení. Zajímalo mě, zda je sociální situace klientek azylového domu natolik obtížná, že jim brání i po několika letech vrátit se do běžného života. Zaměřila jsem se proto na konkrétní důvody klientek z azylového domu pro matky s dětmi.

Cílem mé bakalářské práce je popsání důvodů, bránících klientkám azylového domu pro matky s dětmi opustit zařízení a vrátit se do běžného života.

V teoretické části práce se zaměřím na rodinu. Definici tohoto pojmu, dělení, funkce rodiny a možnou patologii v rodině, což může být například rozvod v rodině nebo domácí násilí. V další kapitole se zabývám osamoceným rodičovstvím a riziky s tím spojenými. Mezi ně můžeme počítat například sociální izolaci a bytovou nebo finanční problematiku. Poslední kapitola je zaměřena na azylové domy pro matky s dětmi, speciálně na azylový dům pro matky s dětmi v Hodoníně, ve kterém také proběhlo šetření.

Praktická část práce je zaměřena na šetření. V metodologické části popíšu zvolenou metodu kvalitativního výzkumu a dále rozhovor, pomocí něhož budu zjišťovat postoj

klientek azylového domu. V této části také stanovím cíl šetření a vyjádřím jej hlavní výzkumnou otázkou, kterou rozvinu do dílčích otázek. Upřesním svůj výběr zařízení a popíši časový harmonogram, postup práce a sběr dat. Dále zhodnotím výsledky šetření v azylovém domě pro matky s dětmi v Hodoníně. Krátce představím respondentky a odpovím na dílčí otázky dle konkrétních rozhovorů s klientkami azylového domu. Jednotlivé odpovědi na dílčí otázky krátce shrnu. V poslední kapitole celkově shrnu výsledky výzkumného šetření. Vyhodnotím výpovědi respondentek a odpovím na hlavní výzkumnou otázku.

TEORETICKÁ ČÁST

1 RODINA

V první kapitole bych se chtěla zaměřit na rodinu, přesněji na definování tohoto pojmu. Dále popíši funkce, které by měla každá rodina plnit. V další části této kapitoly bych se chtěla zaměřit na možnou patologii rodiny, která se může projevovat mimo jiné například rozpadem rodiny nebo domácím násilím.

1.1 Definice pojmu

Rodinu lze definovat jako „malou primární společenskou skupinu, založenou na svazku muže a ženy, na pokrevním vztahu rodičů a dětí či vztahu jej substituujícím (osvojení), na společné domácnosti, jejíž členové plní společensky určené a uznané role vyplývající ze soužití, a na souhrnu funkcí, jež podmiňují existenci tohoto společenství a dávají mu vlastní význam ve vztahu k jedincům i k celé společnosti.“¹

Termín „rodina“ se používá velmi často, obsah tohoto pojmu je však většinou málo objasněn a často se pod ním chápe něco velmi rozmanitého, protože každá rodina je velmi specifická a jedinečná.²

Dle Matouška lze rodinu v užší pojetí chápat jako skupinu lidí, kteří jsou spojeni pokrevními pouty nebo také na základě právních svazků (svatba, adopce). V širším pojetí můžeme jako rodinu považovat i tu skupinu lidí, kteří projevují vzájemnou náklonost, nebo spolu žijí.³

Gabura popisuje rodinu jako základní jednotku společnosti, která je upravena i v legislativě. Termín rodina popisuje skupinu lidí žijící ve stejném domě, společně hospodařících, dodržujících určité pravidla.⁴

---

¹ DUNOVSKÝ, J. a kol. Sociální pediatrie. Praha: Grada 1999, ISBN 80-7169-254-9, str. 91-92

² ŠRAJER, J., MUSIL, L. Etické kontexty sociální práce s rodinou. Vyd. 1. České Budějovice, Brno: Albert, 2008. 152 s. ISBN 978-80-7326-145-0

³ MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Vyd. 2, přeprac. Praha: Portál 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0, str. 117

⁴ GABURA, Jan. Teória rodiny a proces práce s rodinou. Vyd. 1. Bratislava: IRIS, 2012, ISBN 978-80-89256-95-2, str. 25

Dle Johnsona rodina všechny své členy svazuje velmi silnými svazky, a zároveň je všechny ovlivňuje. Má svůj specifický vývojový proces, který ovlivňuje všechny vývojové stupně členů rodiny.⁵

1.2 Dělení rodiny

Rodinu můžeme dělit z mnoha hledisek. Janoušek rodinu dělí na nukleární a rozšířenou. Nukleární rodina je ta, kterou tvoří rodiče a jejich mladistvé děti, rozšířenou rodinu tvoří i další příbuzní.⁶ Řezáč rodinu dělí na výchozí a zakládanou. Výchozí rodina je ta, do které se jedinec narodí, zatímco zakládanou rodinu si jedinec vytvoří sám.⁷

Matoušek rozlišuje následující typy rodiny. Nukleární, to je rodina, která je dvougenerační. Rozšířená rodina je ta, kterou tvoří minimálně tři, nebo více generací. Dále orientační rodina, to je ta, ve které se člověk narodí a prokreační rodina, ta, kterou jedinec sám založí, buďto sňatkem, nebo tím, že má dítě.⁸

1.3 Funkce rodiny

Biologicko-reprodukční

Tato funkce zabezpečuje reprodukci a narození dítěte. Dává smysl vztahu muže a ženy. Nejde však jen o početí a přivedení na svět dítěte, ale také mu zabezpečit vše potřebné pro život a jeho další vývoj.⁹ Gabura uvádí, že na tuto funkci navazuje populační politika, která má u nás spíše stimulační zaměření (podporuje se porodnost), zatímco v rozvojových zemích spíše omezující zaměření (kontroluje se porodnost).¹⁰

---

⁵ JOHNSON, L. C. Social work practice: a generalist approach. Needham Heights: Viacom, 1997. 461 s. ISBN 0-205-27055-7

⁶ JANOUŠEK, J. a kol. Sociální psychologie. Praha: SPN, 1988.

⁷ ŘEZÁČ, J. Sociální psychologie. Brno: Paido, 1998, ISBN 80-85931-48-6

⁸ MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Vyd. 2, přeprac. Praha: Portál 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0, str. 117

⁹ DUNOVSKÝ, J. a kol. Sociální pediatrie. Praha: Grada 1999, ISBN 80-7169-254-9, str. 92

¹⁰ GABURA, Jan. Teória rodiny a proces práce s rodinou. Vyd. 1. Bratislava: IRIS, 2012, ISBN 978-80-89256-95-2, str. 78

Emocionální

Tato funkce je zásadní a ničím nezastupitelná. Žádná instituce ji nedokáže ničím nahradit. Je velmi důležitá jak pro děti, tak pro dospělé členy rodiny. Poskytuje podporu, harmonii, pocit bezpečí a jistoty. Tvoří člověka zralého, který odpovídá za citové vztahy rodiny. Ty jsou trvalé a tvoří zázemí pro všechny členy.¹¹ Člověk potřebuje příjem pozitivních emocí od svých nejbližších. Dítě se v rodině učí tyto emoce přijímat i dávat.¹²

Ekonomicko-zabezpečovací

Tato funkce se nevztahuje jen na dítě, ale na všechny členy rodiny. Dříve byla důležitá výrobní složka rodiny, dnes je rodina spíše spotřební jednotkou. Určité výrobní prvky může vnímat při vnitřním fungování rodiny (úklid domácnosti, příprava jídla a další). V širším pojetí má tato funkce poskytnout členům rodiny životní jistoty.¹³

Socializačně výchovná

Tato poslední funkce je zároveň nejvýznamnější. Věnuje opravdový zájem o dítě. Přijmout jej jaké opravdu je. Důležité je, poskytnout mu kvalitní péči a porozumět jak jemu, tak jeho potřebám. Prosazovat vždy nejlepší zájem dítěte, chránit ho a učit zvládat požadavky, které na něj klade jeho prostředí.¹⁴

1.4 Patologie rodiny

Jako poruchu rodiny můžeme chápat i situaci, „*kdy rodina v různé míře neplní základní požadavky a úkoly, dané společenskou normou a vyjádřené v očekávání na přiměřené začlenění jejich členů do společnosti. V obecném pojetí můžeme poruchu rodiny také vyjádřit jako selhání některého člena nebo členů rodiny, jež se projevuje v nedostatečném plnění některých nebo všech základních rodinných funkcí.*“¹⁵

---

¹¹ DUNOVSKÝ, J. a kol. Sociální pediatrie. Praha: Grada 1999, ISBN 80-7169-254-9, str. 93

¹² GABURA, Jan. Teória rodiny a proces práce s rodinou. Vyd. 1. Bratislava: IRIS, 2012, ISBN 978-80-89256-95-2, str. 78

¹³ DUNOVSKÝ, J. a kol. Sociální pediatrie. Praha: Grada 1999, ISBN 80-7169-254-9, str. 92-93

¹⁴ Tamtéž: str. 93

¹⁵ Tamtéž: str. 101

Stejný autor definoval čtyři skupiny rodiny podle její funkčnosti. První skupinou je funkční rodina, kde péče o dítě je kladná ve všech základních funkcích. Dítěti je zaručen dobrý vývoj. Druhou skupinou je problémová rodina. V této rodině se objevují poruchy některých základních funkcí, avšak nijak vážněji nenarušují rodinný systém ani výchovu a vývoj dítěte. Rodina sama zvládne řešit vzniklé problémy. Třetí skupinou je dysfunkční rodina. Zde jsou poruchy všech základních funkcí rodiny, které ohrožují všechny její členy, hlavně pak děti. Rodina není schopna své problémy řešit sama a je potřeba pomoci odborníků. Poslední skupinou je afunkční rodina, v níž jsou poruchy velice závažné. Vývoj dítěte je značně ohrožen. Pomoc rodině je bezvýsledná a naprosto zbytečná a je nutno dítě z rodiny odebrat a umístit do náhradní rodinné péče.¹⁶

Jako patologii rodiny můžeme považovat i závislost jednoho nebo obou rodičů na návykových látkách (drogy), alkoholu nebo hazardních hrách. Samotná závislost nemusí být důvodem pro rozpad rodiny. Problémem může být například špatná finanční situace spojená se závislostí.

1.4.1 Rozpad rodiny

Zatímco v minulosti byly rodiny zakládány kvůli státu (například staří Řekové) nebo reprodukci vlastního rodu, dnešní rodiny jsou zakládány, aby uspokojovaly citové potřeby obou partnerů. Z toho důvodu jsou tyto rodiny stabilní, jen pokud jsou stabilní citové vztahy páru. Ne všichni partneři si nechávají posvětit manželství před bohem, nebo úředníky.¹⁷

Právně manželství zaniká pouze z důvodů, které jsou stanoveny zákonem. Ten uvádí, že manželství musí být „*hluboce, trvale a nenapravitelně rozvráceno a nelze očekávat jeho obnovení*“. Dále nesmí být rozvod manželství v rozporu se zájmy nezletilých dětí nebo jednoho z manželů.¹⁸

---

¹⁶ DUNOVSKÝ, J. a kol. Sociální pediatrie. Praha: Grada 1999, ISBN 80-7169-254-9, str. 108-109

¹⁷ MATOUŠEK, Oldřich a kol. Metody a řízení sociální práce. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003, 384 s. ISBN 80-7178-548-2, str. 181-182

¹⁸ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 754 § 755 [Online] Dostupný z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#cast2>. Citováno dne 16. 1. 2018

Rozvod rodiny je vždy silně emoční a plný předsudků. Vzniká pokaždé jinou kombinací faktorů. Trauma z rozvodu se většinou projevuje všeobecným nepřátelským postojem k opačnému pohlaví. Ženy se ve většině případů angažují v rodinném životě více než muži, jsou jím více stresovány, a proto jsou to právě ony, které v důsledku rodinných a partnerských konfliktů podávají návrh na rozvod.¹⁹

Stejně jako samotný rozvod může být prožíváno i období těsně po rozvodu. V situaci, kdy jeden z bývalých manželů zůstává i nadále bydlet ve stejném domě, se musí vypořádat s nepřítomností toho druhé popřípadě s nepřítomností dětí. Druhý z bývalých manželů, ten který odešel ze společného domu, si musí najít domov nový. Ve většině případů, kdy společný domov opouští muž, si v brzké době najde jinou partnerku, se kterou buduje nový domov. Kromě psychických problémů, kterými trpí oba bývalí manželé, mají problémy i ekonomické.²⁰

1.4.2 Domácí násilí

Pojmem domácí násilí se popisuje fyzické, sexuální a psychické týrání páchané na všech vztahově blízkých osobách. Tyto osoby spolu mohou sdílet společnou domácnost, nebo také žít odděleně, být rozvedeni, nebo dokonce spolu nikdy žít nemuseli. Obvykle jde o muže, který páchá násilí na ženách, dětech, nebo rodičích či prarodičích. Domácí násilí má několik rysů, které jej charakterizují. Jde o opakování, stupňování a každodennost. Dále se může lišit mírou ponižování, častou nepřiměřenou kritikou, nadávkami, urážkami, omezováním osobní svobody nebo vydíráním a vyhrožováním. *„Domácí násilí začíná útoky proti lidské důstojnosti, pokračuje útoky proti zdraví a vrcholí útoky proti lidskému životu.“*²¹

Voňková a Spoustová popisují dvě teorie psychického násilí, které jsou součástí obecného domácího násilí. Absolutní, kdy u oběti domácího násilí zcela chybí vlastní

---

¹⁹ MATOUŠEK, Oldřich. Rodina jako instituce a vztahová síť. 3. rozš. a přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 1993, 124 s. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), sv. 3. ISBN 80-901424-7-8, str. 107

²⁰ MATOUŠEK, Oldřich a kol. Sociální práce v praxi. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 325s. ISBN 80-7367-002, str. 64

²¹ Tamtéž, str. 227

vůle, a kompulzivní, kdy pachatel působí na psychiku oběti, vyvíjí nátlak a snaží se podrobit si oběť.²²

Buscotte popisuje koloběh domácího násilí, kdy ihned po útoku se pachatel snaží všechno napravit. Omlouvá se, kupuje kytky či jiné drobnosti, a to proto, aby mu partnerka odpustila. Slibuje, že už se to nikdy nestane, prosí, aby mu partnerka odpustila, snaží se vysvětlit a obhájit své chování. To vše patří ke klasickému chování muže, který se cítí provinile. V ženě takové chování vzbuzuje pocit, že to muže mrzí a začíná věřit, že to bylo naposled. Také se ale snaží nedat partnerovi důvody k další zuřivosti. Dělá vše proto, aby muž byl v klidu. Snaží se, aby děti byly potichu, když muž přijde z práce, přestane se scházet se svými kamarády a kolegy z práce. Snaží se být trpělivá a doufá, že to všechno jednou skončí.²³

Mnoho žen domácí násilí snáší dlouhé roky. Nevědí, co by bez partnera dělaly, nemají peníze na vlastní byt, nechtějí děti připravit o druhého rodiče, čekají kdy toto „obtížné“ období přejde, říkají si, že partnera stále milují a mnoho dalších důvodů brání týraným ženám opustit pachatele. V případě že mají týrané ženy jedno či více dětí, není možné se ze dne na den s dětmi jen tak někam odstěhovat. Mnohdy je pro tyto ženy jediným řešením odchod do azylového domu pro matky s dětmi, kde mají vhodné podmínky pro zabezpečení svých potřeb a potřeb dětí.

---

²² VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. Domácí násilí z pohledu žen a dětí. 3. přepracované vyd. Praha: proFem, 2016, ISBN 978-80-90 4564-5-7, str. 14

²³ BUSKOTTE, Andrea. Z pekla ven: žena v domácím násilí. Brno: Computer Press, 2008, ISBN 978-80-251-1786-6, str. 83

2 SOCIÁLNÍ SITUACE OSAMOCENÉHO RODIČE

Ve druhé kapitole se budu zabývat osamoceným rodičovstvím a možnými riziky s tím spojenými. Mezi nejčastější rizika osamoceného rodičovství patří finanční a bytová problematika, sociální vyloučení nebo nezaměstnanost. Ačkoliv ne všechny ženy, žijící v azylovém domě pro matky s dětmi, jsou bez manžela či partnera, v současné době žijí pouze se svými dětmi, a jsou stejně jako ženy bez partnerů, ohroženy riziky osamoceného rodičovství.

2.1 Osamocení rodič

Vznik osamoceného rodičovství má mnoho příčin. Neúplná rodina může vzniknout například rozvodem, úmrtím jednoho z rodičů nebo vzdáním se jednoho rodiče rodičovských práv. Dalšími důvody může být rozhodnutí matky stát se osamoceným rodičem, nebo osvojením dítěte pouze jednou osobou.

Nejčastěji jsou osamocenými rodiči ženy, které žijí s jedním nebo více nezletilými dětmi. Jen v málo případech je v roli osamoceného rodiče otec. Počet neúplných rodin stále roste. Mezi příčiny můžeme řadit vysokou rozvodovost, snížený počet uzavřených sňatků a tím související vyšší počet dětí, které se narodily nesezdaným párům.²⁴

Osamocené rodičovství s sebou přináší i spoustu rizik a problémů, se kterými se musejí rodiče potýkat. Mají větší problém při shánění nebo udržení zaměstnání, se zajištěním bydlení nebo také s možnou sociální izolací či úplným vyloučením. Dále mohou být ohroženy i základní funkce rodiny jako jsou citové zázemí a příprava dětí pro jejich další společenský život. Obě tyto funkce bývají ohroženy z nedostatku času, který je osamocení rodič schopni svým dětem poskytnout. Věnuje se převážně práci, nebo péči o domácnost a nezbyvá mu moc času na hraní a povídání si s dětmi.²⁵

---

²⁴ MATOUŠEK, Oldřich a kol. Sociální práce v praxi. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 325s. ISBN 80-7367-002, str. 44

²⁵ Tamtéž: str. 45-46

2.2 Sociální vyloučení

Matoušek definuje sociální izolaci jako nedostatečné zapojování jednotlivých lidí nebo skupin na životě společnosti, nebo taky jako omezený přístup k potřebným institucím (školy, lékaři). Sociálně vyloučení lidé žijí v chudobě, mladí nestudují, dospělí se neúčastní na trhu práce, nemají dostatečné příjmy a zajištěné přiměřené bydlení, obvykle jsou izolováni úplně nebo ve společnosti podobně izolovaných lidí.²⁶

Osamocení rodič, který se musí sám starat o chod domácnosti a výchovu dětí nemá dostatek volného času pro sebe, což mu omezuje jeho sociální kontakty. Na schůzky s přáteli, s kolegy z práce, nebo kulturní aktivity nezbyvá skoro žádný čas nebo energie. Důležitou překážkou může být také nedostatek financí. Rodič není schopen platit volnočasové aktivity sobě nebo dítěti, nebo nechat dítě hlídat placenou službou.²⁷

Ztráta sociálních kontaktů nemusí být jediná příčina pro vznik sociálního vyloučení. Přispívat může i špatný zdravotní stav, nebo také příslušnost či sympatie k jiné národnostní menšině.²⁸ Matoušek dále uvádí, že se mnoho odborníků shoduje, že zásadní příčinou je dlouhodobá nezaměstnanost. Některé skupiny lidí se hůře uplatňují na trhu práce, mezi ně také patří osamocení rodiče.²⁹

2.3 Nezaměstnanost

Slovník sociální práce popisuje nezaměstnanost jako stav, kdy člověk může pracovat, chce pracovat, ale nemá placenou práci. Touhu člověka pracovat posuzujeme podle toho, že pravidelně kontaktuje úřad práce, nebo možné zaměstnavatele.³⁰

---

²⁶ MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Vyd. 2, přeprac. Praha: Portál 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0., str. 205

²⁷ MATOUŠEK, Oldřich a kol. Sociální práce v praxi. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 325s. ISBN 80-7367-002, str. 47

²⁸ VRTIŠKOVÁ, Marie. Teorie a metody sociální práce II. V Tribunu EU vyd. 1. Brno: Tribun EU, 2010, 189 s. ISBN 978-80-7399228-6, str. 139 - 140.

²⁹ MATOUŠEK, Oldřich a kol. Sociální práce v praxi. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 325s. ISBN 80-7367-002, str. 47

³⁰ MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Vyd. 2, přeprac. Praha: Portál 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0. str. 116

Nezaměstnanost u osamocených rodičů značí větší riziko, protože se chudoba nedotýká jen rodičů ale i dětí. Pro zaměstnavatele jsou osamocení rodiče s dětmi neperspektivní. Nejčastějším problémem je mateřská dovolená. I když jsou dána právní patření, která chrání rodiče před ztrátou zaměstnání, po skončení mateřské dovolené se jich mnoho ocitá bez práce. Tyto rodiny potřebují nejen finanční pomoc, ale i služby, které pomáhají se zvládnutím výchovy nebo se spojením rodinných a pracovních povinností.³¹

Buchtová uvádí, že jsou jisté skupiny lidí charakterizovány například pohlavím, věkem, zdravotním stavem a jinými, které trpí zvýšeným rizikem nezaměstnaností nebo častou ztrátou práce. V české republice jsou to nejčastěji ženy s dětmi, lidé se zdravotním omezením, lidé s nedostatečným vzděláním, mladí nebo naopak staří lidé. Neochota zaměstnávat matky s dětmi souvisí s jejich častou nepřítomností, která ohrožuje plynulý pracovní proces. Zaměstnavatelé častěji preferují muže jako zaměstnance, kteří jsou více ochotní za práci cestovat a jsou méně zatěžováni péčí a starostmi o domácnost a děti. Podíl žen na pracovním trhu je celosvětovým problémem. Spojit společenský život a rodinné a pracovní povinnosti je velice náročné. Ve vyspělých zemích se snaží tuto situaci řešit kratšími pracovními úvazky, větší pružností pracovní doby, nebo dostupnější péčí o děti.³²

2.4 Bytová problematika

Po rozvodu dojde u nemalé části bývalých manželů k špatné finanční situaci, která je donutí i nadále bydlet společně v jednom bytě. Vážným problémem se tato situace stává, pokud je matka kvůli špatné finanční situaci donucena sdílet společnou domácnost s bývalým manželem, který se dopouštěl domácího násilí. Jedna z možností osamocení rodiče je bydlení u příbuzných. Nevýhodami však mohou být jak stísněné bytové podmínky spojené se ztrátou soukromí, tak problémy s vymezením území a autoritou rodiny. Další možností mohou být azylové domy pro matky s dětmi. Ty však mají nejen omezenou kapacitu, ale i určitá pravidla pro ubytování a jsou časově omezeny.

---

³¹ MATOUŠEK, Oldřich a kol. Sociální práce v praxi. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 325s. ISBN 80-7367-002, str. 46

³² BUCHTOVÁ, Božena a kol. Nezaměstnanost. Vyd. 1. Praha: Grada 2002, 240 s. ISBN 80-247-9006-8, str. 113

Významnou roli v bytové problematice by měla sehrávat bytová politika státu, která má za úkol pomoci sociálně slabým rodinám s hledáním přiměřeného bydlení a také s jeho udržením.³³

Podle Matouška se stát nebo obec pokouší zajistit sociálně slabým lidem byt, který jim zajistí důstojné bydlení. Bydlení v těchto bytech i jejich výstavba je státem dotována. Byty se nachází v běžných zástavbách, které vlastní poskytovatelé sociálních služeb. Smlouvu mohou dostat zájemci na dobu určitou, později i neurčitou. Služba se poskytuje lidem, kteří kromě pomoci s bydlením jinou pomoc nepotřebují.³⁴ Sociálních bytů však není mnoho, a některé města je nemají vůbec. Čekací doba na přidělení sociálního bytu se může pohybovat v řádu několika let. Přidělení sociálního bytu má i své podmínky. Osoba žádající o sociální byt musí mít trvalé bydliště ve městě, kde se byty nachází a nesmějí mít dluhy vůči městu. Mnoho osamocených rodičů nemá nárok na sociální byt a jejich mnohdy jedinou možností jsou azylové domy.

2.5 Finanční problematika

U osamocených rodičů je větší riziko chudoby u žen než u mužů. Ti jsou obecně v lepší ekonomické situaci. Problém nespočívá pouze v samotném materiálním nedostatku, ale má také i sociální dopady. Nejzávažnějším z nich je špatná dostupnost ke vzdělání. Rodiče nemají prostředky k tomu, aby zaplatili dětem knihy nebo doučování, což může podstatně omezit možnost dalšího vzdělávání a tím i získání pozdějšího kvalifikovaného zaměstnání.³⁵

Mnoho lidí, kteří se ocitají v tíživé finanční situaci, se mohou dostat do takzvaného předlužení. Nejčastěji to bývají lidé s nějakou formou závislosti (na drogách, herních automatech) nebo sníženou finanční gramotností, kteří si berou často půjčky a úvěry, aby uspokojili své potřeby. Předlužení vniká neschopností dlužníků splácet své závazky a penále, které neustále narůstají při každé další opožděné platbě. Mezi tři základní příčiny

---

³³ MATOUŠEK, Oldřich a kol. Sociální práce v praxi. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 325s. ISBN 80-7367-002, str. 46-47

³⁴ MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Vyd. 2, přeprac. Praha: Portál 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0. str. 34

³⁵ MATOUŠEK, Oldřich a kol. Sociální práce v praxi. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 325s. ISBN 80-7367-002, str. 46

vzniku patří nedostatečné finanční příjmy, příliš vysoké výdaje, a špatná ochrana spotřebitele. Příčinou nedostatečných finančních příjmů může být nezaměstnanost, vzniklá invalidita, nemoc nebo úmrtí.³⁶

Neschopnost splácet půjčky, neplacení nájmu, účtů za telefon, zdravotního pojištění a mnoho dalšího, může zapříčinit exekuční řízení. To je prováděno buďto zabavením majetku, odvádění finančních částek z bankovních účtů nebo omezováním sociálních dávek. Všechny tyto faktory mohou zapůsobit tak, že se jednotlivci nebo celé rodiny závislé na finanční podpoře dostanou do situace, kdy se ocitnou bez střechy nad hlavou. Jediným řešením potom mnohdy bývá pobyt v azylovém domě.

---

³⁶ Předlužení – otázky a odpovědi.[Online] Dostupné z ey2010.mpsv.cz/predluzeni/predluzeni-otazky-a-odpovedi/ Citováno dne 11. 2. 2018.

3 AZYLOVÉ DOMY

Azylový dům je podstatnou složkou sociální pomoci, poskytující klientům potřebnou pomoc a podporu v jejich tíživé či kritické životní situaci. Řídí se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

3.1 Definice pojmu

Zákon definuje azylové domy jako službu, poskytující pobyt na přechodnou dobu lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci. Nejčastěji se pojí se ztrátou bydlení. Mezi základní činnosti azylových domů patří poskytnutí stravy, ubytování, sociální poradenství a odborná pomoc při uplatňování práv.³⁷

Dle Matouška jde o ubytovací zařízení, které slouží lidem bez bydlení. Umožňuje motivovaným klientům integrovat se do společnosti a změnit svůj životní styl. Pobyt v těchto zařízeních je většinou časově omezen. Nejčastějšími zřizovateli v ČR jsou církevní instituce nebo nestátní organizace.³⁸

Velkým problémem těchto zařízení je chybějící informační propojenost, což umožňuje klientům přecházet z jednoho azylového domu do dalšího. Takto žijící klienti si s pomocí společnosti udržují poměrně pozitivní životní podmínky na okraji společnosti.³⁹

3.2 Azylové domy pro matky s dětmi

V životě každého člověka může nastat situace, kdy se ocitne ve velmi tíživé životní situaci a náhle ztratí střechu nad hlavou. Pro ženy může být taková situace o to tíživější, pokud se bez domova ocitne i se svými dětmi. Jednou z možností pomoci, kterou mohou matky bez domova využít, jsou azylové domy pro matky s dětmi.

---

³⁷ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. § 57 [Online] Dostupný z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108#cast3>. Citováno dne 15. 1. 2018.

³⁸ MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Vyd. 2, přeprac. Praha: Portál 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0. str. 30

³⁹ Tamtéž: str. 30

Slovník sociální práce popisuje tyto domy jako zařízení, které poskytuje ubytování matkám s dětmi v nepříznivé životní situaci. Je určeno pro ženy, které bez náhradního bydlení nejsou schopny svým dětem zajistit potřebnou výchovu. Matkám a dětem je poskytnuta soukromá místnost s kuchyní, popřípadě vybavením. Azylový dům poskytuje matkám i další služby: podporu při výchově dítěte, poradenství nebo terapie. Pobyt si matka z části hradí sama.⁴⁰

Matoušek dále uvádí, že nejčastějšími klientkami jsou matky s dětmi do 3 let, které byly jakkoliv ohroženy svým partnerem, nebo jiným nepříznivým působením jak na ně, tak na jejich děti.⁴¹

Ženy zde mohou vést normální a plnohodnotný život s běžným denním režimem tak, jak na něj byly zvyklé. Dostanou do užívání pokoj, kde budou mít i se svými dětmi absolutní soukromí. Samy si plánují denní program a jsou za něj zodpovědné. Nadále budou navštěvovat své zaměstnání a děti normální školu. Ačkoliv každá žena v azylovém domě jedná sama za sebe a své dítě, mohou fungovat všechny společně. Navzájem si mohou pomáhat a podporovat se, ať už při hlídání dětí, vaření, nebo jako psychická podpora v tíživé situaci. Azylový dům je místem, kde si mohou ženy konečně odpočinout, načerpat síly a žít bez strachu a obav o sebe nebo své dítě. Mají zde dostatek času, aby si všechno pořádně promyslely. Může to trvat jen pár dní nebo taky celé měsíce. Po celou dobu pobytu v azylovém domě mají ženy k dispozici celou řadu odborníků, se kterými si můžou kdykoliv promluvit a požádat o pomoc.⁴²

3.3 Azylový domov pro matky s dětmi Hodonín

„I jeden sluneční paprsek stačí, aby vyjasnil temnoty“⁴³

Motto azylového domu pro matky s dětmi Hodonín

---

⁴⁰ MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Vyd. 2, přeprac. Praha: Portál 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0. str. 30

⁴¹ MATOUŠ K, O. a kol. Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. ISBN 80-736-7310-X., str. 84

⁴²BUSKOTTE, Andrea. Z pekla ven: žena v domácím násilí. Brno: Computer Press, 2008, ISBN 978-80-251-1786-6, str. 113

⁴³ Azylový dům pro matky s dětmi v Hodoníně. Směrnice Azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně. Interní materiál, 2017

Domov pro matky s dětmi se nachází v Hodoníně v Jihomoravském kraji. Jeho zřizovatelem je Diecézní charita Brno, Oblastní charita Hodonín. Jde o ubytovací zařízení azylového typu. Provoz tohoto zařízení je nepřetržitý. Azylový domov je rozdělen na dvě zařízení s celkovou kapacitou 35 lůžek. Pro potřeby klientek jsou k dispozici dvě sociální pracovnice a 6 pracovníků v sociálních službách.⁴⁴

3.3.1 Poslání azylového domu

Posláním azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně je poskytnutí podpory matkám s dětmi a těhotným ženám při překonávání nepříznivé sociální situace, která je spojená se ztrátou bydlení. Poskytování pomoci spočívá v nabídnutí ubytování, individuální pomoci a podpoře klientek, aby s pomocí svých vlastních sil byly schopny samostatně řešit svou sociální i bytovou situaci a mohly se co nejdříve vrátit zpět do běžného života.⁴⁵

3.3.2 Cíle azylového domu

Hlavním cílem domova je pomoci matkám s dětmi tak, aby po odchodu ze zařízení zvládly řešit všechny nároky sociálního prostředí vlastními silami. Důraz se klade na to, aby měla klientka před odchodem zajištěné vhodné bydlení. Klientka by měla zvládat běžně pečovat nejen o svou osobu, ale také o své děti. Dále aby byla klientka schopná se sama postarat o svou domácnost a uměla finančně hospodařit. Klientka by také po odchodu měla umět samostatně jednat s úřady.⁴⁶

---

⁴⁴ Azylový dům pro matky s dětmi v Hodoníně. Směrnice Azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně. Interní materiál, 2017

⁴⁵ Tamtéž

⁴⁶ Tamtéž

3.3.3 Zásady poskytování služby

Služba je poskytována v souladu se zákonem o sociálních službách. Při poskytování služeb azylového domu respektují všichni jeho zaměstnanci zásady, jako jsou individuální přístup, úcta nebo bezpečné prostředí. Dále to jsou:

- zásada spolupráce při řešení tíživé sociální situace
- zásada samostatnosti
- zásada mlčenlivosti
- zásada respektování soukromí všech klientů
- zásada akceptování rozhodování klientů a rizik s tím spojených⁴⁷

3.3.4 Klientky azylového domu

Domov pro matky s dětmi v Hodoníně přijímá klientky:

- plnoleté ženy s dětmi, které mají v osobní péči do jejich 18 let nebo do doby, než ukončí studium
- plnoleté těhotné ženy po uplynutí 7. měsíce těhotenství

Naopak domov není schopen přijmout ženy:

- které vyžadují bezbariérový přístup ať už pro sebe nebo své děti
- které nejsou plně svéprávné, nebo nejsou schopny plně pečovat o sebe nebo své dítě i přes odbornou pomoc pracovníků

Celkově může azylový dům ubytovat 11 maminek s dětmi.⁴⁸

3.3.5 Poskytované služby

Azylový dům poskytuje matkám s dětmi:

- ubytování – poskytnutí ubytování v tíživé životní situaci na dobu nepřevyšující jeden rok, vytvoření vhodných podmínek pro zajištění úkonů s tím spojených (úklid, praní, žehlení)

---

⁴⁷ Azylový dům pro matky s dětmi v Hodoníně. Směrnice Azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně. Interní materiál, 2017

⁴⁸ Tamtéž

- pomoc se zajištěním stravy – vytvoření podmínek a případná pomoc při přípravě jídla
- pomoc při jednání s úřady, uplatňování práv, a dalších osobních záležitostí – pomoc poskytována dle domluvy při individuálním plánování, podpora při sociálním začleňování a kontaktu s rodinou
- poradenství⁴⁹

---

⁴⁹ Azylový dům pro matky s dětmi v Hodoníně. Směrnice Azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně. Interní materiál, 2017

PRAKTICKÁ ČÁST

4 METODOLOGICKÁ ČÁST

4.1 Cíl práce

Ve své bakalářské práci se zabývám klientkami azylového domu pro matky s dětmi. Cílem mé práce je zjistit a popsat důvody, které brání těmto klientkám v odchodu z azylového domu.

Hlavní výzkumná otázka:

- Jaké důvody brání klientkám azylového domu pro matky s dětmi opustit zařízení

Dílčí otázky:

1. Co vnímají klientky jako největší překážku v odchodu z azylového domu?
2. Jaké důvody znemožňují klientkám bydlet u svých rodičů nebo partnera?
3. Z jakého důvodu nebydlí klientky ve vlastním bytě, popřípadě v sociálním bytě?
4. Do jaké míry klientkám zabraňuje v odchodu z azylového domu jejich finanční situace?
5. Májí klientky možnost nějakého přivýdělku, nebo nějakým způsobem zlepšit jejich finanční situaci?
6. Jsou i jiné důvody, které přispívají k tomu, že klientky musí i nadále žít v azylovém domě?

4.2 Metoda výzkumu

Ke splnění cíle a zodpovězení své výzkumné otázky jsem použila strategii kvalitativního výzkumu, díky němuž se mohu blíže zabývat konkrétními problémy klientek azylového domu pro matky s dětmi. Tuto metodu jsem zvolila také z důvodu malého množství klientek ochotných zapojit se do mého šetření. Proto se tato metoda týká pouze jednoho konkrétního azylového domu. Pro zjišťování problematické situace klientek konkrétního azylového domu jsem zvolila metodu dotazování.

Kvalitativní výzkumnou strategii můžeme definovat například jako „*proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách*“.⁵⁰

Jako nejvhodnější variantu pro svůj výzkum jsem zvolila polostrukturovaný rozhovor. Dává klientkám možnost a dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů a pocitů. Mohou své důvody popsat přesněji a podrobněji.

Dle Loflanda je rozhovor nejvíce užívanou metodou při sběru dat u kvalitativního výzkumu. Jde o pokládání otevřených otázek jednomu účastníku výzkumu převážně jedním badatelem. Díky otevřeným otázkám může badatel lépe porozumět názoru zkoumaných osob bez omezení, které by způsobil výběr otázek.⁵¹

4.3 Charakteristika zkoumaného souboru

---

⁵⁰ CRESSWELL in HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 407 s. ISBN 80-736-7040-2, str. 50.

⁵¹ Lofland in ŠVAŘÍČEK, R., ŠEĎOVÁ, K. a kol. Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách. Vyd. 1. Praha: Portál 2007. ISBN 978-80-7367-313-0, str. 159-160

4.3.1 Výběr zařízení

Pro průzkumnou část své práce jsem kontaktovala azylové domy pro matky s dětmi převážně v Jihomoravském kraji, přesněji v Břeclavi, v Hodoníně, ve Znojmě a ve Vyškově (Opatovice).

V domově svaté Agáty pro matky s dětmi v Břeclavi a v azylovém domě pro ženy a matky s dětmi v tísni v Opatovicích nebyla ani jedna klienta ochotná spolupracovat při průzkumném rozhovoru. S domovem pro matky a otce v tísni ve Znojmě jsem se spojila pouze telefonicky. Na emailovou konverzaci mi nebylo odpovězeno a po telefonní žádosti mi také nebyla poskytnuta odpověď. Pouze v azylovém domě pro matky s dětmi v Hodoníně klientky souhlasily.

4.3.2 Časový harmonogram a postup práce

Šetření bylo tedy provedeno v Azylovém domě pro matky s dětmi v Hodoníně v únoru roku 2018. Klientky byly informovány vedoucí pracovnící o možné spolupráci, a o přesném termínu mého příchodu do zařízení. Byla mi přidělena vhodná místnost pro samotný rozhovor, která zajišťovala soukromí. V této době byly v azylovém domě přítomné tři klientky z ubytovaných šesti, avšak k rozhovoru se dostavily pouze dvě. Dále se dostavila jedna klientka z ubytovaných pěti z druhého zařízení. Ostatní klientky se nedostavily bez udání důvodu. Rozhovor probíhal s každou respondentkou individuálně v místnosti pro veřejnost za přítomnosti jejich dětí. Všechny respondentky byly předem seznámeny s mým záměrem při zjišťování informací a cílem empirického šetření. Informace byly zjišťovány po podepsání informovaného souhlasu všech respondentů, a po ujištění ohledně zachování anonymity osobních údajů, jak jejich tak jejich dětí. Rozhovory jsem zaznamenávala pomocí audio média, doslovně přepsala podstatné části rozhovorů a ostatní zestručnila tak, aby původní smysl zůstal zachován.

Před rozhovorem jsem požádala klientky o několik základních informací. Poté jsem přistoupila k samotnému rozhovoru. Nejprve jsem položila hlavní, otevřenou, předem připravenou otázku, a poté dostaly respondentky prostor volně odpovídat. Klientky se nesnažily být příliš sdílné, a proto jsem pokládala další, doplňující otázky k zodpovězení

mých dílčích otázek. Často byl náš rozhovor rušen dětmi respondentek, které si také chtěly povídat, proto je respondentky každou chvíli usměřňovaly. Všechny rozhovory trvaly jinak dlouho v závislosti na sdílnosti respondentek. Časové rozmezí se pohybovalo mezi 10 – 20 minutami. Na závěr jsem všem respondentkám poděkovala za ochotu při spolupráci.

Z důvodu nízké účasti klientek při plánovaném rozhovoru jsme měla dostatek času si pohovořit i se zaměstnanci azylového domu. Ptala jsme se, zda vědí o důvodech, které brání klientkám v odchodu z azylového domu. Pracovnice mi podaly informace spíš obecnější o všech klientkách a také o celém zařízení. Podrobnější informace mi však z důvodu mlčenlivosti nebyly schopny poskytnout.

5 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

5.1 Představení respondentek

Před samotným rozhovorem jsem požádala respondentky o několik základních údajů.

Klientky uvedly následující:

- Věk
- Počet dětí
- Vzdělání
- Zaměstnání
- Délka pobytu v azylovém domě
- Počet pobytů v azylovém domě

Respondentka č. 1 je dvaceti tři letá maminka jednoho tříletého syna. Je vyučena aranžérka, v současné době na mateřské dovolené. V azylovém domě je poprvé. Nastoupila spolu se synem na začátku měsíce července. Působila na mě velice uzavřeně. Neudržovala se mnou oční kontakt. Chvillemi byla nesoustředěná a roztržitá.

Respondentka č. 2 je třiceti pěti letá maminka šesti dětí. Nejstaršímu dítěti je čtrnáct let, dalším třináct, dvanáct, pět, čtyři a nejmladšímu tři roky. Dokončené vzdělání má pouze základní. Do azylového domu v Hodoníně nastoupila se všemi dětmi v půlce září po předchozím bydlení v azylovém domě v Třebíči. V současné době je respondentka na mateřské dovolené s nejmladším dítětem. Působila na mě poměrně klidně, byla otevřená a ochotně odpovídala na všechny mé otázky.

Respondentka č. 3 je dvaceti dvou letá maminka tří holčiček. Nejstarší má šest let, prostřední jsou dva roky a nejmladší má jeden rok. Respondentka má pouze základní vzdělání. V současné době je s holčičkami na mateřské dovolené. Do azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně nastoupila s dcerami na konci srpna. V azylovém domě je již podruhé. Působila velice milým a upraveným dojmem. Hned na prvním pohled mě zaujalo rozsáhlé tetování, gelové nehty a prodloužené řasy.

5.2 Odpovědi na dílčí otázky

První dílčí otázka - Co vnímají klientky jako největší překážku v odchodu z azylového domu?

Respondentka č. 1

Jako největší překážku pro odchod z azylového domu vnímá nedostatek volných bytů k pronájmu. „*Tož abych si mohla něco najít vlastního, a zbavit se splátek. Dostala sem nějakú dotaci a hledám bydlení, ale není to lehké něco najít. Není jako ani moc bytů, jako bydlíšťe mám jako pořád ve Veselu (Veselí nad Moravou) a tam se vrátit nemožem, a není tolik sociálních bytů, musela bych čekat tři roky a ne-li aj déle. Ve Veselu bydlí aj mamka, tak chcu jít blíž.*“

Respondentka č. 2

Jako největší překážku pro odchod z azylového domu vnímá nedostatek vhodných bytů pro svou velkou rodinu. „*Čekám teda, až seženu pronájem jo, mám zažádané aj jakoby ve Bzenci, jo prostě aj v Kyjově, ale nejsou prostě jo. Tak snad opravdu už něco vyjde jo.*“

Respondentka č. 3

Jako největší překážku pro odchod z azylového domu vnímá svou špatnou finanční situaci. „*Finance. Na tu vratnou kauci. To je nejhorší. Na nájem bych měla, ale na tu vratnou kauci no. Já musím do půl roku najít bydlení. Jinak kdybych nenašla bydlení, tak tady jako ještě možu zostat, no ale mám ted'kom obstarané finance na vratnou kauci, takže to mosím vyčerpat do půl roku no.*“

Shrnutí

Dvě respondentky ze tří uvedly, že největším problémem je nedostatek volných bytů. Třetí respondentka uvedla, že největším problémem je její finanční situace, přesněji finanční prostředky k zaplacení vratné kauce při pronájmu bytu. Následně ale uvedla, že finance na tuto vratnou kauci již sehnala, a snaží se do půl roku najít vhodné bydlení.

Druhá dílčí otázka - Jaké důvody znemožňují klientkám bydlet u svých rodičů nebo partnera?

Respondentka č. 1

Jediná možnost respondentky je bydlení v azylovém domě. Partnera žádného nemá. Otce svého dítěte neviděla téměř od porodu. „*Chlapa ted' žádného nemám, ale sama jako nejsem, kamarádů mám hodně. Můj chlap, jako otec malého nás nechal. Ani nevím, kde bydlí.*“

Ačkoliv má klientka se svou rodinnou poměrně dobré vztahy, u svých rodičů bydlet nemůže. „*Ne to nejde. Tam bývá sestra a sestře vzali děcka, protože mamka, ta se o ty děcka nestará.*“

Respondentka č. 2

Respondentka nemá se svou rodinou velmi dobré vztahy. Již několik let se nestýkají. „*U mojich rodičů ne. Tak právě že já sem vlastně bydlela kousek. Tam vlastně bydlejí moje sestry a ona jako vlastně se stará o jejich děti, má jich v péči. Jenomže moje sestry, vlastně sme čtyři, a oni hodně pijú jo a všechno prostě, a prostě moje máma mě nebere jako jo. Já jsem jí pomohla. Jsem si vzala úvěr jo, a jsem jí pomohla. A teďka prostě nechcu. Od mojí rodiny prostě ne to.*“

Se svým manželem v současné době čekají pouze na vhodné bydlení, aby mohli konečně zase bydlet spolu. „*Jako jo, možu žít s manželem ale ten žije u maminky a má práci v Havlíčkově Brodě. Ale jako v kontaktu sme jako všechno. Jenže je to všechno náročné. Když přijede vlastně jo, tak nemáme kde byt, nebo jo, a pak zbytečně vznikají hádky jo.*“

„*Od manžela vlastně jo maminka nám taky pomože jo, nebo to jo, ale take už nechcu jo. Už nám pomohla dost jo. Chcu sama jako prostě jo, my sme rodina, my sme rodiče, tak se prostě musíme starat.*“

Respondentka č. 3

Se svým partnerem v současně bydlet nemůže, kvůli nedostatečným bytovým poměrům partnera. *„No a s partnerem si teďkom hledáme podnájem. On bydlí v Mikulčicích. Tam má jednu místnost pronajatů.“*

„Mamka, oni ten domek spravujů teďkom, a přítel má tady práci, takže nechceme odcházet od táto. A tam jakože takto místo pro nás není. Já sem tam byla chvílu než sem šla na azyl, a s tím jejím partnerem se nějak nedá žít dlůho. Tak jako na chvílu to ide, ale dlůho ne.“

Shrnutí

Dvě respondentky jako důvod proč nemohou bydlet u svých rodičů, uvedly špatné rodinné vztahy, ať už se samotnými rodiči, popřípadě jinými členy, kteří jsou součástí domácnosti. Třetí respondentka jako důvod uvedla nevhodné prostředí pro výchovu dětí, vzhledem k již předchozímu odebrání dětí z rodiny.

Dále dvě respondentky popsaly své dobré vztahy s partnery (otci dětí). V současné době jim společné bydlení znemožňuje pouze nedostatek vhodných bytů, ve kterých by mohly žít všichni pohromadě. Třetí respondentka se s otcem svého dítěte vůbec nestýká, a jiného partnera zatím nemá.

Třetí dílčí otázka - Z jakého důvodu nebydlí klientky ve vlastním bytě, popřípadě v sociálním bytě?

Respondentka č. 1

Vlastní byt si hledá s pomocí sociálních pracovníků přes internet a realitní kanceláře. *„Co sem se dívala na byt, jeden už byl obsazený, tam byli čtyři zájemci, a jeden byl moc drahý tam chcou majitele, chlapa.“*

Respondentka č. 2

S pronájmem bytů má velice špatnou zkušenost. S manželem bydleli v pronajatém domě, ze kterého je ze dne na den vystěhovali. Respondentka popisuje strach z dalších podnájmů, ze kterých by je mohly zase vystěhovat. *„Jenže já mám už strach z těch podnájmů a z toho všeho, už prostě, co když prostě to jo budu někde hen dva měsíce jo, a zase prostě jo, už nechcu prostě jít do azylu nebo jo, sem nikdy takhle jako ne to.“*

Dále se respondentka snaží najít byty nejen přes internet ale také pomocí úřadů. *„Jako paní z OSPODu jo nám říkala jo, můžete jít do jedna plus jedna jo. A ještě říkala, že by tam nesměl manžel a děcka by si tam nesměli vodit kamarády jo. A já říkám tak co to je na tři roky že bych to měla jo. Já říkám, tak do toho já vůbec nejdu jo.“*

„A ty sociální byty, ty že prý nejsou. Sem si jako taky přes mail jo, sem si podávala, vlastně jo, co tam byly jo byty dva plus jedna, tři plus jedna jo, a já vlastně od nadace mám vlastně dvacet tisíc jo. Takže já bych na to měla jo, a ještě vlastně plus nájem vlastně, který se platí jako jeden nájem normálně jo. Ale to bydlení prostě jo. To fakt strašně letí jo, zachvilu bude září jo. Když seženem bydlení jo tak aj práci najdu jo, o to se jako nebojím jo.“

Respondentka č. 3

„Tak já mám trvalé bydliště v Moravské Nové Vsi, jenže tam už ty byty sů obsazené, a tady si žádat nemožu, protože tu nemám trvalé bydliště. Tady byly právě problémy skrz ty byty startovací, takže si o to ani nežádám. Jedna kamarádka to zkusala a oni jí strašně vynadali, tak říkám, že to zkoušet ani nebudu.“

Shrnutí

Jednou z překážek všech respondentek při odchodu z azylového domu je nedostupnost sociálních bytů. Dále malá nabídka dostupných bytů k pronájmu a neposlední řadě neochota pronajímat bydlení početné rodině, popřípadě sociálně slabším. Sociální byty jsou pro respondentky v současnosti nedostupné, ať z důvodu plné kapacity bytů nebo jiného místa trvalého bydliště respondentek.

Čtvrtá dílčí otázka - Do jaké míry klientkám zabraňuje v odchodu z azylového domu jejich finanční situace?

Respondentka č. 1

„Já mám ještě částečný invalidní důchod a musím se zbavit splátek. Moc peněz jako nemám no, ale nám to stačí. S malým nám tako nic nechybí.“

Respondentka č. 2

„Já su jako v pohodě jo, peníze bych měla jo. Tu dotaci sem dostala jo, manžel taky vydělává jo všechno. Manžel platí ubytovnu tak jo, aj děckám něco koupí když přijede jo. Já zase tady neušetřím jo. Je nás moc tak platím hodně peněz tady zase na nájem jo. Já když jedu za manželem jo, tak jo, tak dvanáctset projedu jo, on taky jo. Tak to mohly byt ušetřené peníze jo. Chybijů jo.“

Respondentka č. 3

„Jako na děti peníze dostávám. Rodičovský příspěvek, přídavky a teďkom teda hmotnou nouzi no. Než mě to zase odeberou. A vlastně alimenty na všechny tři. A vlastně tady platím pomáli veškeré peníze na nájemné a plus mám jako ještě vedlejší půjčky, takže platím půjčky a vlastně školku malé i potraviny a šactvo, no šactvo vlastně ani nebereme no, nekupujeme teďkom.“

Shrnutí

Všechny respondentky uvedly, že ačkoliv jejich finanční situace není v současné době nejlepší, ve velké míře neomezuje jejich možný odchod ze zařízení do vlastního bytu. Největším problémem je uhrazení vratné kauce při pronájmu bytu. Všechny respondentky dále uvedly, že finanční částku na tuto vratnou kauci mají. Dále respondentka č. 1 a respondentka č. 3 musí kromě běžných výdajů dále splácet i své půjčky.

Pátá dílčí otázka - Májí klientky možnost nějakého přivýdělku, nebo nějakým způsobem zlepšit jejich finanční situaci?

Respondentka č. 1

„Teď jako ani pracovat nemožu, malého nemám kam dat, až jako potom, až bude chodit do školky. Pak budu pracovat. Tož něco sa najde. Nějaké školení, žejo, oni mě připravijů potom pro práci budoucí, když nic nenajdu. Já sem dělala, než se malý narodil. Ve Strážnici v chráněných dílnách.“

Respondentka č. 2

„V říjnu vlastně jo mi končí mateřská jo, takže já bych prostě bez problému jo. Já si vždycky vydělám. Ale nejde to prostě jo. Já budu tady tak nemožu vůbec nic.“

Respondentka č. 3

„Já nemám kam dát děcka, můj je od rána do večera v práci, tak já bych mohla jenom o víkendech. Mosím jako počkat až pujdou děcka do školky a pak si najdu aj práci.“

Shrnutí

Všechny respondentky jsou v současné době na mateřské dovolené. Nemají žádnou možnost, jak si přivydělat, protože nemají nikoho, kdo by jim po tu dobu hlídal děti. Placené hlídání dětí si nemohou dovolit. Žádná z respondentek nemá strach, že by si po skončení mateřské dovolené nenašla zaměstnání.

Šestá dílčí otázka - Jsou i jiné důvody, které přispívají k tomu, že klientky musí i nadále žít v azylovém domě?

Respondentky neuvádějí žádné jiné důvody, které by jim bránily v odchodu z azylového domu.

Respondentka č. 1

„No jako jenom ten byt.“

Respondentka č. 2

„No vlastně jenom ten byt, abyjsme konečně mohly bydlet i s manželem jo, a s děčkama všichni pohromadě jo.“

Respondentka č. 3

„No jinak ani jako ne. Jenom ty finance na tu vratnou kauci no prostě.“

Shrnutí

Ačkoliv respondentky pociťují i jiné sociální problémy, žádná se nedomnívá, že by jim až natolik bránily v odchodu z azylového domu, jako důvody, které uvedly na začátku rozhovoru.

5.2 Celkové shrnutí

V poslední kapitole praktické části své bakalářské práce vyhodnotím výpovědi respondentek Azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně a odpovím na hlavní výzkumnou otázku.

Cílem mé bakalářské práce bylo zjistit důvody, které brání klientkám azylového domu pro matky s dětmi opustit zařízení. Cíl jsme již formulovala v kapitole 4.1 a následně jsem stanovila hlavní výzkumnou otázku:

- Jaké důvody brání klientkám azylového domu pro matky s dětmi opustit zařízení

Na základě šetření, provedeného s klientkami Azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně jsem zjistila, že největším problémem je nedostupnost vhodných bytů k pronájmu. Každá klientka popisuje problém s bydlením jinak. Jedna má problém najít malý byt, který by byl pronajímatel ochoten pronajmout matce samoživitelce s částečným invalidním důchodem. Další má naopak problém najít dostatečně velký byt či dům pro

osmičlennou rodinu za přiměřené nájemné. Všechny klientky se shodly, že velkým problémem jsou pro matky z azylových domů vratné kauce, na které je někdy velice obtížné našetřit. Pro mnoho maminek to může být až nemožné. Do doby, než všechny respondentky na tuto vratnou kauci našetřily nebo dle jejich slov dostaly dotaci, byl to i pro ně obrovský problém. V době, kdy se uskutečňoval rozhovor, měly všechny respondentky finance na vratnou kauci obstarané a jejich největším problémem nyní je najít bydlení vyhovující jejich požadavkům. Respondentky popisovaly svou prozatím marnou snahu při hledání vhodného bytu pomocí sociálních pracovníků, realitních kanceláří, internetových stránek a příslušných úřadů.

Ačkoliv respondentky uvedly, že se potýkají i s jinými sociálními problémy jako je například finanční zadluženost (viz kapitola 2.5 strana 17) nevidí tyto problémy jako něco, co by jim mohlo bránit v odchodu ze zařízení. Respondentky svou finanční situaci označují za uspokojivou. Dále všechny respondentky uvedly, že další důvody, které by jim mohly bránit v odchodu z azylového domova nejsou.

Po rozhovoru se sociálními pracovníci jsem zjistila, že mnoho klientek, které se na rozhovor nedostavily, jsou osamocené matky (viz kapitola 2.1 strana 14), které se nerady svěřují se svými osobními problémy. Mnoho z nich je ve velmi tíživé finanční situaci a mnohdy nejsou schopny hradit ani běžné výdaje. Některé klientky také trpí sociální izolací. Do Azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně přišly z poměrně vzdáleného předchozího bydliště, od rodiny a přátel jsou daleko, a navazování kontaktu jak mezi ostatními klientkami, tak mimo domov je pro ně složité (viz kapitola 2.2 strana 15).

ZÁVĚR

Úvodní kapitolu své bakalářské práce jsem věnovala rodině. Zaměřila jsem se na definici tohoto pojmu, na hlediska, podle kterých můžeme rodinu rozdělovat, dále na základní funkce rodiny a závěr kapitoly jsem věnovala patologii rodiny, mezi kterou patří také rozpad rodiny nebo domácí násilí.

V další kapitole jsem vymezila osamocené rodičovství a možná rizika s tím spojená. Podrobněji jsem se zaměřila na možné sociální vyloučení, kterým jsou osamocení rodiče ohroženi, dále na nezaměstnanost a problémy s tím spojené, nebo také na bytovou a finanční problematiku osamocených rodičů.

Poslední kapitolu teoretické části své bakalářské práce jsme věnovala azylovým domům. Zde jsem definovala samotný pojem a uvedla problematiku spojenou s tímto druhem ubytování. Dále jsem popsala jeden z typů azylových domů. Velkou pozornost jsem věnovala azylovému domu pro matky s dětmi v Hodoníně, na který jsem zaměřila své šetření.

Praktická část mé bakalářské práce je věnována samotnému šetření, provedenému na téma Situace klientek azylového domu pro matky s dětmi - důvody pro pobyt v zařízení. Pro sběr dat jsem zvolila metodu kvalitativního výzkumu a polostrukturovaný rozhovor, který jsem uskutečnila v Azylovém domě pro matky s dětmi v Hodoníně.

V metodologické části jsem stanovila cíl práce, ze kterého vyplynula hlavní výzkumná otázka a dále dílčí otázky. Cílem práce bylo zjistit důvody, které brání klientkám azylového domu pro matky s dětmi v odchodu ze zařízení.

V další části jsem charakterizovala průzkumný soubor. Objasnila jsem svou volbu Azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně, a popsala jsem časový harmonogram sběru dat a postupu práce. Pro klientky jsme vytvořila předběžnou strukturu rozhovoru, která se skládala z předběžně vytvořených otázek, které jsem klientkám pokládala v závislosti na sděleném obsahu.

Dále jsem se zaměřila na interpretaci výsledků. Představila jsem respondentky dle informací, které uvedly před samotným rozhovorem. Zajímalo mě především počet dětí, vzdělání, zaměstnání, délka pobytu v azylovém domě a počet pobytů v zařízení pro matky

s dětmi. Odpovědi respondentek jsem přepsala, doslovně pouze podstatné části, a ty méně podstatné jsme zestručnila. Poté jsem sepsala výpovědi respondentek k jednotlivým dílčím otázkám, které jsem stanovila v závislosti na hlavní výzkumné otázce.

Na konci poslední kapitoly jsem celkově shrnula výsledky šetření v azylovém domě pro matky s dětmi v Hodoníně a odpověděla na hlavní výzkumnou otázku. Na základě výpovědí respondentek jsem došla k závěru, že největším problémem bránícím klientkám v odchodu ze zařízení je nedostupnost vhodných bytů k pronájmu a prakticky absolutní nedostupnost sociálních bytů. Nelze však opomenout, že rozhovoru se zúčastnily pouze tři klientky a podle následného rozhovoru se sociálními pracovníci, shodou okolností právě ty klientky, které mají v současné době v plánu domov opustit. Ostatní klientky mají dle informací spíše rozsáhlé finanční problémy a některé svou sociální situaci nemají chuť řešit vůbec. Z toho důvodu nelze výsledky mého šetření aplikovat na všechny klientky azylového domu pro matky s dětmi.

SEZNAM POŽITÉ LITERATURY

BUCHTOVÁ, Božena a kol. *Nezaměstnanost*. Vyd. 1. Praha: Grada 2002, 240 s. ISBN 80-247-9006-8

BUSKOTTE, Andrea. *Z pekla ven: žena v domácím násilí*. Brno: Computer Press, 2008, ISBN 978-80-251-1786-6

DUNOVSKÝ, J. a kol. *Sociální pediatrie*. Praha: Grada 1999, ISBN 80-7169-254-9

GABURA, Jan. *Teória rodiny a proces práce s rodinou*. Vyd. 1. Bratislava: IRIS, 2012, ISBN 978-80-89256-95-2

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 407 s. ISBN 80-736-7040-2

JANOUŠEK, J. a kol. *Sociální psychologie*. 1.vyd. Praha: SPN, 1988.

JOHNSON, L. C. *Social work practice: a generalist approach*. Needham Heights: Viacom , 1997. 461 s. ISBN 0-205-27055-7

MATOUŠEK, Oldřich a kol. *Metody a řízení sociální práce*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2003, 384 s. ISBN 80-7178-548-2.

MATOUŠEK, Oldřich. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. 3. rozš. a přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 1993, 124 s. Studijní texty (Sociologické nakladatelství), sv. 3. ISBN 80-901424-7-8.

MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. Vyd. 2, přeprac. Praha: Portál 2008. 272 s. ISBN 978-80-7367-368-0.

MATOUŠEK, Oldřich a kol. *Sociální práce v praxi*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005, 325s. ISBN 80-7367-002.

MATOUŠEK, O. a kol. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. ISBN 80-736-7310-X.

MOŽNÝ, I., JIRÁNEK, V. *Rodina a společnost*. 2. upr. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008. 323 s. ISBN 9788086429878.

ŘEZÁČ, J. *Sociální psychologie*. Brno: Paido, 1998, ISBN 80-85931-48-6.

ŠRAJER, J., MUSIL, L. *Etické kontexty sociální práce s rodinou*. Vyd. 1. České Budějovice, Brno: Albert, 2008. 152 s. ISBN 978-80-7326-145-0

ŠVARÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. a kol. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Vyd. 1. Praha: Portál 2007. ISBN 978-80-7367-313-0

VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí z pohledu žen a dětí*. 3. přepracované vyd. Praha: proFem, 2016, ISBN 978-80-90 4564-5-7

VRTIŠKOVÁ, Marie. *Teorie a metody sociální práce II*. V Tribunu EU vyd. 1. Brno: Tribun EU, 2010, 189 s. ISBN 978-80-7399228-6

Seznam internetových zdrojů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. § 57 [Online] Dostupný z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108#cast3>. Citováno dne 15. 1. 2018.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 754 § 755 [Online] Dostupný z <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#cast2>. Citováno dne 16. 1. 2018.

Předlužení – otázky a odpovědi.[Online] Dostupné z ey2010.mpsv.cz/predluzeni/predluzeni-otazky-a-odpovedi/ Citováno dne 11. 2. 2018.

Ostatní zdroje

Azylový dům pro matky s dětmi v Hodoníně. *Směrnice Azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně*. Interní materiál, 2017.

ABSTRAKT

VACULÍKOVÁ, M. Situace klientek azylového domu pro matky s dětmi – důvody pro pobyt v zařízení. České Budějovice 2018. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Teologická fakulta. Katedra etiky, psychologie a charitativní práce. Vedoucí doc. PhDr. David Urban, Ph.D.

Klíčová slova: azylový dům, rodina, osamocené rodičovství, nezaměstnanost, domácí násilí, sociální vyloučení, bytová problematika, finanční problematika.

Bakalářská práce se zabývá situací klientek azylového domu pro matky s dětmi. Pojednává o důvodech, které brání klientkám v odchodu ze zařízení. Praktická část práce je rozdělena do tří kapitol. Zabývá se rodinou a její funkcí, patologií rodiny jako je rozvod v rodině nebo domácí násilí. Dále pak osamocným rodičovstvím a riziky s tím spojenými a azylovými domy. V praktické části jsou prezentovány výsledky rozhovoru s klientkami azylového domu pro matky s dětmi v Hodoníně a poté jsou vyhodnocena data. V závěru praktické části jsou shrnuty zjištěné výsledky.

ABSTRACT

VACULÍKOVÁ, M. The situation of clients of the asylum home for mothers with children - reasons for staying in the facility. Czech Budejovice 2018. Bachelor thesis. South Bohemian university in Czech Budejovice. Faculty of Theology. Department of Ethics, Psychology and charity work. The head of work doc. PhDr. David Urban, Ph.D.

Keywords: asylum house, family, single parenthood, unemployment, domestic violence, social exclusion, housing issues, financial issues.

The Bachelor thesis deals with the situation of the clients of the asylum house for mothers with children. It discusses the reasons which obstruct the clients from leaving the facility. The practical part is divided into three chapters. It deals with family and its function, family pathology like divorce in family or domestic violence. Next is single parenthood and the risks connected with it and the asylum houses. In the practical part are represented the results of the interview with the clients of asylum house for mothers with children in Hodonín and then the evaluated data. The results are summarised at the end of the practical part.